

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 16–17 березня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Корчагіна О.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Жулавська О. О.

Словосполучення «*стилістика тексту*» відомо давно, однак його зміст викликає лише найзагальніші, уявлення. Стрімко розвивається лінгвістика тексту та вона показала, що поряд з граматиною, семантикою тексту і іншими аспектами, і областями його вивчення необхідна і стилістика тексту.

Стиль мови – це поєднання двох факторів – «що йдеться» і «*як то кажуть*», або це цілеспрямована сукупність мовних засобів. Виникнення і розвиток наукового стилю пов'язано з розвитком різних областей наукового знання, різних сфер діяльності людини. На перших порах стиль наукового викладу був близький до стилю художньої оповіді. Відділення наукового стилю від художнього відбулося, коли в грецькій мові стала створюватися наукова термінологія. В основі стилю сучасної англійської наукової і технічної літератури лежать норми англійської письмової мови з певними специфічними характеристиками, а саме:

1) *Лексика*. Вживається велика кількість спеціальних термінів і слів не англосаксонського походження. Слова відбираються з великою ретельністю для максимально точної передачі думки. Велику питому вагу мають службові (функціональні) слова (прийменники і союзи) і слова, що забезпечують логічні зв'язки між окремими елементами висловлювань (прислівники).

2) *Грамматика*. Використовуються тільки ті одиниці, що твердо встановилися в письмовій мові, такі як граматичні норми. Широко поширені пасивні, безособові і невизначено-особисті конструкції. Здебільшого вживаються складносурядні і складнопідрядні речення, в яких переважають іменники, прикметники та неособисті форми дієслова.

3) *Спосіб викладу матеріалу*. Основне завдання наукової і технічної літератури – гранично ясно і точно довести певну інформацію до читачів. Це досягається логічно обґрунтованим викладенням фактичного матеріалу, без застосування емоційно забарвлених слів, виразів і граматичних конструкцій [1, с.92].

Науково-технічний стиль існує переважно в письмовому монологічному мовленні і стильовими рисами цього стилю, є підкреслена логічність, доказовість, точність (однозначність), абстрактність, узагальненість. В основі стилю сучасної англійської наукової і технічної літератури лежать норми англійської письмової мови з певними специфічними характеристиками.

Відмінною особливістю будь-якого наукового тексту є його інформативність і пов'язана з нею насиченість загальнонаукової лексики і спеціальною термінологією [2, с.35].

Однією з найбільш розповсюджених особливостей науково-технічного тексту є широке вживання речень з дієсловом-присудком у пасивному стані, тобто вживання пасивних конструкцій. **Passive Voice** – пасивний стан дієслова в англійській мові. на відміну від активного (Active Voice). Це означає, що підмет виступає не як суб'єкт дії, а як об'єкт, дії якого виражені дієсловом, що виступає в пасивному стані. Passive Voice демонструє, що яка-небудь річ (на прикладі науково-технічної літератури), що виступає підметом в реченні, відчуває дію на собі. Тобто, питання ставиться не *хто що робить?*, а *що робиться над ким / чим?* Зазвичай Passive Voice використовується у випадках, коли коли суб'єкт, що виконує дію, невідомий або не є важливим чи актуальним: *is extinguished, was structured, is composed: More information can be conveyed in a given amount of time by dividing the bandwidth of a signal carrier so that more than one modulated signal is sent on the same carrier; These are sometimes known as continuous wave modulation methods to distinguish them from pulse code modulation (PCM), which is used to encode both digital and analog information in a binary way, the magnetic field is set up.*

Це пояснюється тим, що науково-технічний текст найчастіше являє собою описання процесів або фактів, і тому автор прагне зосередити увагу саме на них. Як правило, переклад таких речень не викликає ускладнень, за винятком тих випадків, коли перехідність дієслів в українській та англійській мовах не співпадає [3, с.145].

1. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка. – М. : Просвещение, 1995.
2. Наер В. Л. К описанию функционально–стилевой системы современного английского языка // Лингвостилистические особенности научного текста. – М. : 1981. С. 3 – 13.
3. Пумпянский А. А. Язык и стиль научной литературы, Калининский госуниверситет, 1987.